

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1.70

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
enkrat po 15 v
na dvakrat " 13 "
na trikrat " 10 "
na večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izven tistih nedelj in
praznikov, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ograke poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Po delegacijskem zasedanju.

Delegacijsko zborovanje je za nami. V ospredju je stalo hrvaško vprašanje in z njim povezani problemi državnopravnega značaja. Od leta 1867. dalje nismo doživeli važnejšega zasedanja. Živimo v veliki notranjepolitični krizi; avstrijska delegacija je dokazala, da resnost položaja umeva, dočim se ogrska delegacija ni mogla povzpeti do tiste višine, ki jo sedanji moment zahteva. Tudi v tem se je pokazal vpliv demokratskega sestava naše zbornice, in zato pride pregnantni izrek načelnika Hrvaško - slovenskega kluba, da je ogrski parlament eden najslabših v Evropi, do tem večje veljave. V avstrijski delegaciji ni bilo niti enega poslanca, ki bi se bil upal suspendiranje ustave na Hrvaškem zagovarjati, še več, v naši delegaciji so govorniki vseh strank priznavali, da se sedanja dualistiška ustava ni izkazala, razen jugoslovanskih zastopnikov je tudi zastopnik fevdalnega češkega plemstva označil za edino rešitev preosnovo države na triališkem temelju. Samo poslanci mladočeške, narodno - socialne in agrarne stranke ter Poljaki so se ogibali govoriti o trializmu, Nemci so seveda tudi to vprašanje pustili več ali manj odprto, nedostatkost dualizma pa tudi oni niso tajili.

Slovensko liberalno časopisje je v tem času zavzemalo kaj čudno stališče; razun zabavljanja na dr. Šusteršiča ni vedelo veliko pozitivnega povedati. Seveda nas to ne more dosti motiti. Kdor je zasledoval politiko S. L. S., odkar zavzema na Dunaju odločilno vlogo v jugoslovanskem vprašanju, dobro ve, da je največja zasluga ravno naše delegacije, da je to vprašanje stopilo v avstrijskem parlamentarnem življenju v ospredje in potisnilo v kot celo češkonemški problem, ki so ga avstrijski državniki smatrali dozdej za najvažnejši. Dr. Šusteršič je bil prvi, ki je izrečno z največjim povdarkom s parlamentarnega tistišča povzdignil glas za triališko preuredbo monarhije; takrat so nas zasmehovali, danes pa razun morebiti gospoda Bilinskega ni v Avstriji nobenega resnega politika, ki bi dvomil, da za državo ni važnejšega vprašanja nego je to. Bili so pa tudi naši poslanci, ki so k temu pripravljali pot s svojo energično akcijo za popolno de-

mokratizacijo avstrijske zbornice; v tem oziru stoji na straneh naše povestnice z neizbrisnimi črkami zapisano predvsem ime dr. Krekovo. Kakšno žalostno in naravnost sramotno vlogo pa so igrali pri tem slovenski liberalci, nam pač ni treba obširneje razkladati.

Kar pa se tiče sedanjega zasedanja delegacij, so se pokazali morebiti bolj kakor sploh kdaj prej ravno naši poslanci na višku. Obstrukcija, v katero so tiščali dalmatinski liberalci, se je krenito osmešila, interpelacija pa, ki jo je vložil v avstrijski zbornici dr. Šusteršič in vprašanje, ki je je naslovil v avstrijski delegaciji na predsednika, sta tako učinkovala, da je prvi sledila naravnost epohalna izjava avstrijskega ministrskega predsednika, drugemu pa odgovor, ki je ogrsko delegacijo do skrajnosti razburil. Če nemško in mažarsko časopisje dalekosežnost akcije Hrvaško - slovenskega kluba odkrito in brez pridržka priznava, potem je čisto irelevantno, kaj blebata malopomembni »Slovenski Narod«.

Da Nemci dobro čutijo, za kaj gre, to dokazuje posebno »Tagespost«, glasilo alpskih poslancev nemškonacionalne zveze, naših najbližjih sosedov. V svoji nedeljski številki gre ta list tako daleč, da nevdružnost sedanjega ustavnega stanja na celi črti priznava; trializem mu seveda ni všeč, a priznava potrebo nekake večje avtonomije dežela z varstvom narodnih manjšin; o kakem brutalnem majoriziranju Slovencev po vsenemškem načrtu ni več govora. To je veliko.

Kako pa se je pri vsem tem vedel poslanec slovenske liberalne stranke, dr. Ravnihar? Nikdar se osamelost ljubljanskega poslanca še ni tako pokazala kakor topot. Ko je mož vstopil v mladočeški klub, je »Narod« zatrjal, da se je podal v naravnost sijajen položaj. Ta položaj pa je tako sijajen, da zastopnik naših liberalcev ne pride nikoder do nobene veljave, najmenj pa še v jugoslovanskem vprašanju. V delegacijo ga mladočehi niso izvolili, saj to ne gre, da bi kak dr. Ravnihar zatemnjeval slavo kakega dr. Karola Kramarja. Mož pa se tudi v hrvaški debati v avstrijski zbornici ni oglasil, bilo mu je pripušeno le, da je podpisal dr. Šusteršičevo interpelacijo. Tako sijajno vlogo igra zastopnik slovenskega liberalizma v avstrijskem parlamentu.

Naši liberalci bi torej najbolje storili, če bi o svojem stališču v jugoslovanskem vprašanju lepo molčali.

Občni zbor »Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov« v Ljubljani.

V nedeljo, dne 5. maja, je imelo K. D. R. P. v Rokodelskem domu ob obilni udeležbi mojstrov in pomočnikov svoj redni občni zbor. Otvoril ga je društveni predsednik gospod Alojzij Stroj, ki je po običajnih pozdravih udeležencev podal poročilo o društvenem delovanju za preteklo, to je 57. leto društvenega obstoja. K. D. R. P. je namen združevati in vsestransko izobraževati pomočnike, da bi bili dobri strokovno izvežbani mojstri. V dosego tega namena služi društvu njegov dom, prirejanje strokovnih tečajev, predavanja in druga izobraževalna sredstva.

Socialne naprave v K. D. R. P.

Med socialnimi napravami — pravi poročevalec — se dandanes zlasti povdarja, tudi od strani države, skrb za zdrava stanovanj. Zdravo in udobno stanovanje je lahko vir največje sreče in zadovoljnosti, slabo stanovanje pa je človeku večkrat v fizično in moralno pogubo. K. D. R. P. nudi po možnosti svojim članom taka zdrava in primerna stanovanja. V Ljubljanskem K. D. R. P. je dosedaj prirejenih 9 stanovanj za pomočnike. Člani K. D. R. P. imajo tudi za časa bivanja v tujih mestih radi nadaljne strokovne izobrazbe pravico do cenjenih stanovanj v domovih bratskih društev. Zveza K. D. R. P. ima dosedaj 403 takih domov; v velikih mestih je za stanovanje pomočnikov tako preskrbljeno, da se jih sprejme lahko 100 ali tudi več. — Izmed vseh stanov morajo primeroma največ potovati rokodelski pomočniki. Na stotine mladeničev, ki so se priučili obrti, poprime vsako leto za polno palico in odide po svetu. Obhodijo razne mesta, služijo pri raznih mojstrih, poizkušajo delo več rok, primerjajo izdelke in se urijo v svoji stroki. Za potovanje, ki je neke vrste preseljevanje v okviru države ali v okviru kontinenta, je dandanes več socialnih naprav, ali ena najboljših je uredba v K. D. R. P. Tu ima vsak član na potovanje pravico do prenočišča in še drugih podpor (navadno hrano za en dan) pri bratskem društvu, ki mu to oskrbi v svojem domu, ali če društvo nima doma, v zanesljivem prenočišču. Ker je vseh v zvezi včlanjenih društev v Avstriji, na Nemškem, v Švici, na Angleškem in celo v Severni Ameriki 1221, je razvidno, koliko store K. D. R. P. za po-

močnike na potovanju in koliko koristi imajo člani od svoje organizacije. — V vseh K. D. R. P. je tudi urejena posredovalnica za delo, kar je v veliki korist pomočnikom in prav udobno za mojstre.

Strokovna izobrazba v K. D. R. P.

Priznano dejstvo je, da bo rokodelstvo le tedaj napredovalo, ako se bo znalo prilagoditi modernim razmeram našega časa, osobito v svoji strokovni izobrazbi. Zato je K. D. R. P. napravilo tudi v preteklem letu več dobro uspešnih strokovnih tečajev. Poročevalec je imenoval te-le tečaje: I. strokovni knjigovodski tečaj. Vodil ga je gospod poslednja knjigovoznice Katoliškega tiskovnega društva Ivan Dežman. Udeleženci so se učili marmoriranja, vezave zapisnikov, polplatnene in papirnatne vezi, polusnjate ali polfrancoske vezi in ročnega ter strojnega zlatenja. — II. Strokovni čevljarski tečaj. Vodil ga je gospod Ivan Pobeška, delovodja pri tvrdki Szantnerjevi. — III. Strokovni krojaški tečaj. Vodil ga je gospod svetnik trgovske in obrtne zbornice in občinski svetnik Jernej Ložar. — V imenovanih treh strokovnih tečajih izvršeni izdelki so bili obenem s poslovnimi knjigami, kakor so se jih udeleženci priučili spisovati v društvenem strokovnem tečaju za obrtno knjigovodstvo pod vodstvom gospoda učitelja slovenske trgovske šole Franca Železnika, razstavljeni na obrtni razstavi v Rokodelskem domu od 24. septembra do 1. oktobra leta 1911. — Sedaj bo društvo priredilo strokovni mizarski tečaj, v katerem bodeta poučevala gospod mizarski mojster Anton Rojina in gospod podobarski mojster Ivan Pengov. Tečaj za izpopolnitev strokovne izobrazbe v posameznih obrtih v zvezi z domačo delavnico bo pa otvoril gospod ing. Vladislav Remec, ravnatelj obrtno-pospeševalnega urada.

Splošna izobrazba K. D. R. P.

Strokovni tečaji koristijo članom posameznih rokodelstev, K. D. R. P. pa ima tudi naprave, ki pospešujejo izobrazbo vseh članov; to so predvsem govori in predavanja. K. D. R. P. ima vsako prvo nedeljo v mesecu sestanek s predavanjem. V preteklem letu so bila pri teh sestankih predavanja: O umetnosti, tehniki in obrti (ravnatelj dr. J. Mantuani), O obrtnih pospeševalnih uradih (ing. Vlad. Remec), O obrtnem sodišču, O pomočniških preizkuš-

LISTEK.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

Nastalo je molčanje. Po preteku pol ure se je pa Nelka spet vsedla na postelji, a v njenih široko odprtih očeh se je zrcalil ogromen strah.

»Stanko!«

»Kaj ti je, moja draga?«

»Zakaj«, vprašala je s pretrganim glasom, »hodi ta Gebhr in Hamis okrog drevesa in pogledujeta k meni?«

Stanku se je zdelo v tem trenutku, kakor da bi se razlezlo po njem na ti-soče mravelj.

»Kaj praviš?« rekel je. »Tu ni nikogar! Samo Kali hodi okrog drevesa.«

Ona je pa gledala v temno odprtino zaklinala šklepetajoč z zobmi:

»In Beduina tudi! Zakaj si ju ubil?«

Stanko se je pripognil k nji in jo pritiskal k sebi:

»Saj veš zakaj! Ne glej tja! ne misli na to, to je bilo že zdavnaj . . .«

»Danes! danes!«

»Ne, Nelka! že zdavnaj!«

Dasiravno je bilo že zdavnaj, toda povrnilo se je kot val, ki se odbija od brega — in napolnilo je spet s strahom misli bolnega otroka.

Vse pomirjevalne besede so bile zaman. Nelkine oči so se širile vedno bolj. Srce ji je bilo tako silno, da se je zdelo, da mora počiti vsak trenotek. Potem se je začela premetavati kot riba potegnjena iz vode in to je trajalo do jutra. Šele proti jutru so se ji sile izčrpale popolnoma in glavica ji je padla na posteljo.

»Slabo mi je! slabo!« ponavljala je. »Stanko, jaz letim nekam doli.«

Na to je zaprla oči.

Stanko se je v prvem trenotku strašno prestrašil, ker je mislil, da je umrla. Toda to je bil samo konec prvega napada te strašne afrikanke mrzlice imenovane morilka, dva napada katera zamorejo vzdržati močni in zdravi ljudje; tretjega ni vzdržal doslej še nikdo. Popotniki so o tem velikokrat pripovedovali v Port Saidu v hiši gospoda Rawlisona, še večkrat pa katoliški misijonarji, ki so se vračali v Evropo, katere je gospod Tarkowski gosteljubno pri sebi sprejemal. Drugi napad je prišel čez nekaj dni ali tudi čez par tednov, tretji pa, ako ni prišel tekom dveh tednov, ni bil smrten, ker se

je štel spet za prvega v drugi obnovitvi bolezn. Stanko je vedel, da edino zdravilo, ki zamore vstaviti ali oddaljiti napade, so praški kinine, toda ni je imel niti trohice.

Za sedaj se je pa, ko je zapazil, da Nelka še diha, vendar nekoliko pomiril — in pričel je zanjo moliti. Med tem je pa solnce izšlo izza skal soteske in naredil se je dan. Slon je že začel prositi za zajutrek, od razliva pa, katerega je delala reka, so se odzvali kriki vodnih ptičev. Da bi jih ubil nekaj za juho za Nelko, je vzel deček puško s šrotom in šel ob reki h gruči visokega grmovja, kamor so ptiči navadno sedali ponoči. Toda bil je tako zaspan in njegove misli so bile tako pri bolni deklici, da je cela jata ptičev drug za drugim letela mimo njega k vodi, on jih pa niti opazil ni. Zgodilo se je to radi tega, ker je neprenehoma molil. Mislil je na uboj Gebhra, Hamisa in Beduinov, ter je dvignil oči k nebu, a solze so mu stiskale grlo, ko je govoril: »Storil sem to za Nelko, gospod Bog, za Nelko! — ker je nisem mogel drugače osvoboditi, toda če je to greh, kaznuj mene, ona naj pa ozdravi! . . .« Med potjo je srečal Kalija, ki je šel pogledat, če je hudi Mzimu snedel meso, katero mu je daroval včeraj. Mladi zamorec, ki je ljubil malo bibi, je tudi molil zanjo, toda mo-

lil je popolnoma na drugačen način. Obetal je namreč hudemu Mzimu, da ako ozdravi bibi, mu bo vsak dan prinašal kos mesa, ako pa umrje, mu bo, dasiravno se ga boji in dasiravno ve, da mora potem poginiti, odrli kožo, da ga bo hudi Mzimu pomnil na večne čase. Postal je pa vendar dobre volje, kajti mesa, katerega je prinesel včeraj, ni bilo več. Morda ga je vzel kak šakal, zamogel se je pa tudi Mzimu preobleči v šakalovo postavo.

Kali je sporočil ta srečni dogodek Stanku, ki je pa pogledal nanj, kakor da bi ga niti ne razumel, ter je šel dalje. Ko je prešel gručo grmovja v katerem ni našel nobenih ptičev, se je približal reki. Bregovi so bili poraščeni z visokimi drevjem, na katerem so visele kot dolge nogovice gnezda remizov, krasnih rumenih ptičkov s črnimi krili in gnezda os, podobna velikim rožam, toda barve kot siv pivnik. Na nekem kraju je tvorila reka par sto korakov širok razliv deloma poraščen s papirjevo rastlino. Na tem razlivu je vedno mrgolelo vodnih ptičev. Bile so tam štoriklje ravno take kot naše evropske in štoriklje z velikim debelim kljunom, ki se je zaključeval s kaveljem, in ptiči črni kot žamet z nogami rdečimi kot kri, — in flamingi in ibisi in bele lopatarice z rožnatimi krili. ki

njah in več predavanj o obrtnem redu (Al. Stroj). — Od 1. oktobra do Velike noči je bilo vsak ponedeljek predavanje. Govorila sta dr. Josip Jerše o Tripolitani, dr. Alfonz Levičnik enkrat o potovanju na Nemško, v 16 predavanjih pa je dr. Alfonz Levičnik obravnaval izbrana poglavja iz cerkvene zgodovine. — Pri javnih društvenih prireditvah je govoril gospod dr. Jerše dvakrat in gospod Alojzij Stroj dvakrat.

Nadaljno izobraževalno sredstvo je gojitev petja v društvu. Petje vodi gospod mestni učitelj Pavel Gorjup. Pevski zbor K. D. R. P. nastopa pri cerkvenih svečanostih, pri javnih prireditvah in pri sestankih z bratskimi društvi. — Izobrazilne so tudi igre, ki jih prireja K. D. R. P. Pri teh ne išče toliko zabave, ampak stremi zlasti za tem, da igre vplivajo vzgojilno in blažilno. Vodstvo pri igrah je imel dosedanj starosta gospod Rudolf Vrančič, ki si je s svojim tovarišem Iv. Peterlinom stekel tudi mnogo zaslug za vpri-zoritev iger v mladeniškem društvu. — Izobrazbi služi tudi knjižnica in časniki, zlasti strokovne vsebine.

Iz kronike K. D. R. P.

Nadaljujoč svoje poročilo se spominja predsednik K. D. R. P. predvsem smrti kardinala dr. Antona Gruscha, vrhovnega predsednika avstrijskih K. D. R. P. Poročevalec hvaležno povdarja izredne zasluge Nj. eminence za rokodelski stan in omenja posebne naklonjenosti kardinalove do ljubljanskega društva. Dalje se spominja predsednik rajnega društvenega častnega člana trgovca Ludovika Widmayerja, ki je bil ves čas redni društveni član in nekaj časa tudi starosta društva, potem rajnega rednega člana študentskega pomočnika Antona Pivka, rajnih podpornih članov trgovskega in umetnega vrtnarja Jakoba Šimenca in prodajalca sadja Jerneja Čermelja in slednjič s posebno hvaležnostjo dobrotnikov društva, rajnega mestnega župnika Franca Pavliča in župnika v pokoju Franca Jarca, ki se je celo v oporoki spomnil K. D. R. P. in mu volil 200 K. D. R. P. se je z zastavo udeležilo pogreba dragih pokojnikov in jim zapelo žalostinke.

K. D. R. P. je imelo lani lepo uspeli skupni izlet k Sv. Joštu in v Kranj, udeležilo se je po deputaciji otvoritve društvenega doma v Mekinjah, blagoslova zastave Šentpeterskega prosvetnega društva, blagoslova društvene zastave in doma v Šmartnem pri Litiji in otvoritve društvenega doma na Viču.

Rokodelski dom.

Poročevalec govori nato o uspehih zbirki za Rokodelski dom. Silna zapreka za živahnejše delovanje K. D. R. P. je veliki nepoplačani dolg na društveni hiši. Poročevalec poda veselo naznanilo, da je tudi v preteklem letu dobrodelna zbirka imela lep uspeh in se je nabralo 1205 K 10 v, kar se je porabilo v odplačilo dolga. Poročevalec navaja imena darovalcev, ki so pa bili že vsi omenjeni v našem listu in jih zato imenoma ne navajamo. Omeniti moramo vendar posebno pohvalno, da so nekateri mojstri in pomočniki v malih zneskih po 20 v nabrali lepe vsote za Rokodelski dom.

Druge društvene zadeve.

Konečno poročila predsednik gospod Alojzij Stroj o dohodkih in stroških hišnega gospodarstva v letu 1911 in o stroških za razne naprave v korist rokodelskim pomočnikom. Dohodkov je bilo 4133 K 70 v, stroškov pa 4057 K 80 vinarjev, prebitka torej 75 K 90 vin.

Društveni starosta gospod Rudolf Vrančič poročila o stanju veseliske in kegljske blagajne ter o vplačilih društvenikov. Občni zbor odobri po predlo-

gu gospoda pregledovalca računov Josipa Rebeka vse računске zaključke.

Dosedanji pomočniški odbor, ki je pod vodstvom gospoda Rudolfa Vrančiča tako uspešno deloval za razvoj društva, je letos o sv. Jožefu, ko so po pravih nove volitve, izjavil, da nekateri odborniki odstopijo in da s tem daje priliko mlajšim močim delovati v odboru. Izvoljen je bil potem pomočniški odbor, ki se je pozneje tako-le konstituiral: Ivan Fernus, starosta, Rudolf Vrančič, Ludovik Bajde, Ivan Beden, Franc Jager, Ivan Kimovec, Ivan Ravhar, Adolf Stecker, Anton Završnik in Lovro Zupan, odborniki. — Kot dramatični klub so se konstituirali: Rudolf Vrančič, načelnik; Ivan Fernus, Avgust Jeločnik, Franc Pajk, Ivan Peterlin, Ludovik Tomažič in Ivan Vrečar, odborniki. — Po predlogu Josipa Rebeka, je za revizorja računov občni zbor izvolil gg. Mateja Trpina in Rudolfa Vrančiča. — Blagajnik skupine J. S. Z. v Rokodelskem domu je g. Anton Znidaršič, ki sprejema vplačila in daje vsa potrebna pojasnila vsako nedeljo od 11. do 12. ure v društveni sobi.

Konečno izreče občni zbor na predlog predsednikov zahvalo vsem prej imenovanim govornikom in predavateljem v društvu, deželnemu odboru vodine Kranjske in mestnemu magistratu za podporo, Kranjski hranilnici za dar 400 K, obrtno-pomožnemu društvu v Ljubljani, ki je darovalo 40 K, in vsem dobrotnikom in podpornim članom društva. Posebna zahvala se še izreče »Slovenec« in »Laibacher Zeitung« za blagohotna poročila o društvenem gibanju.

Društveni predsednik zaključil občni zbor, povdarjajoč, da se je društvo, kakor je razvidno iz poročil, tudi v preteklem letu vestno trudilo za vzgojo rokodelcev in njihov strokovno izobrazbo; dokaz je dejstvo, da je osem pomočnikov postalo samostojnih mojstrov, in da je 12 knjigoveških in osem krojaških pomočnikov dobilo spričevala, potrjena po »Zavodu za pospeševanje obrti«, da so dovršili v vsakem oziru izvršene izdelke za razstavo. Naj K. D. R. P. tudi v bodoče tako lepo izvršuje svojo nalogo v korist in dobrobit rokodelstva in obrti v Ljubljani in v naši domovini!

MAŽARI PROTI CİSLITVANJİ.

Včeraj se je ogrska zbornica pečala z Lukacsevimi nastopnim govorom. Prvi govori grof Apponyi. Ni mu všeč, ker se kakor kake marionete ministrski predsedniki menjajo. Govornik se peča z izjemnim stanjem na Hrvaškem, s katerim ni zadovoljen. Zahteva, da naj vlada natančno poročila, zakaj da je uvedla na Hrvaškem izjemno stanje. Končno se Apponyi peča z zadnjim zasedanjem avstrijske delegacije, češ, da se je vmešavala v ogrske zadeve, ne da bi bili delegate zavrnili ministri skupne, ogrske ali avstrijske vlade. Atmosfera je bila nasičena sovražstva proti Ogrom in proti nagodbi. Prevladaval je velikoavstrijski duh. S takimi elementi je nemogoče še naprej sodelovati. Graja avstrijskega ministrskega predsednika grofa Stürgkha, ker se je vmešaval v ogrske zadeve. Poslanec Samuel Bakonyi želi, naj bi se kmalu obnovile bratske zveze s Hrvati. Priporoča parlament, izvoljen po ljudstvu, ki edini zamore nastopiti proti avstrijskemu parlamentu. Grof Zichy sodi, da bi se vezi, ki vežejo obe državi, pretrgale, če bi se uvedel trializem in centralni parlament. Tudi Egry je napadal grofa Stürgkha.

JUSTH NADALJUJE BOJ.

Justh je izjavil, da ne more biti istočasno radikalen in konservativen

imajo kljune podobne žlicam in žrjavi s kronami na glavah in velika množina utev, pisanih in sivih kot miši, ki so tekale hitro sem in tja, kot majhni gozdni duhovi, na dolgih in kot slama lenkih nožicah.

Stanko je ubil dvoje velikih rac lepe cimetne barve in teptaje po nežnih belih metuljih, katerih je na tisoče ležalo na bregu, pogledal je pazljivo okrog, če ni na plitvih prostorih kakšnih krokodilov, na to je pa šel čez vodo in pobral svoj plen. Strel je seveda razpršil ptiče; ostala sta samo dva marabuta, stoječa kakšnih sto korakov dalje in zamišljeno strmeča v vodo, podobna dvema starcema s plešastima glavama, povešenima na rame. Ta dva se nista niti ganila. Deček je trenotek pogledal na njuni gnusni mesni vreči, ki sta jima viseli po prsih, potem pa, ko je zapazil, da pričenjajo ose vedno bolj gosto krožiti okrog njega, se je vrnil v prebivališče.

Nelka je še spala, toraj je tudi on oddal Mei raci, ter se raztegnil po plahoti in zaspal takoj kot kamen. Prebudil

se je šele popoldne, — on poprej, Nelka še pozneje. Deklica se je čutila nekoliko bolje, ko ji je pa gosta in močna juha še bolj pokrepila sile, je vstala in šla iz drevesa pogledat kinga in solnce.

Toda šele sedaj, pri solnčni svetlobi, je bilo mogoče videti, kako silno jo je potrla mrzlica te edine noči. Obraz je imela rumen in skoraj presojen, usta počrnela, okrog oči temne obročke in postava njena se je postarala. Celo njeni zrenici sta izgledali bolj blede kot ponavadi. Pokazalo se je tudi, da vkljub zatirjevanju, katero je delala Stanku, da se čuti že dovolj močna in ukljub precejšnji merici juhe, katero je izpila takoj ko se je prebudila, je zamogla komaj z lastnimi silami v sotesko. Stanko je z obupom mislil na drugi napad in da nima niti zdravil niti kakšnih drugih sredstev, da bi zamogel pomagati.

Med tem je pa dež po večkrat na dan oblival zemljo in povečeval viago zraka.

(Dalje.)

in da se ne namerava nadalje pogajati z večino in da bo boj z večino nadaljeval.

ZOPET BIVŠI SEKONI NAČELNIK UPRAVNI SVETNIK.

Upravni svet železnice Ostrau—Friedau je izvolil za upravnega svetnika bivšega sekčnega načelnika pl. Rolla. Roll je bil pred nekaj tedni vpo-kojen.

IZPREMEMBA NEMŠKIH POSLANIKOV.

Londonski nemški poslanik grof Wolff-Meternich mora odstopiti, ker lani svoje vlade glede na maročanske zadeve ni točno informiral. Londonski poslanik postane baron Marschall, sedaj nemški poslanik v Carigradu.

SESTANEK BALKANSKIH KRALJEV.

»Voss. Zeitung« poroča iz Sofije, da se vrši sestanek balkanskih kraljev v Sofiji o priliki, ko se v navzočnosti ruskega cara posveti v Sofiji cerkev v spomin caru Aleksandru.

DEMISIJA SRBSKEGA VOJNEGA MINISTRA.

Srbski vojni minister Stepanović je podal svojo demisijo.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA.

Lahi pred Malo Azijo.

Lahi so na otoku Rhodos izkrcali 10.000 vojakov, 5000 vojakov so prepe-ljali iz Bengazija. Lahi poročajo, da je v bojih s Turki bilo ranjenih 7 mož, 1 je umrl. Turkov je bilo ubitih 23, 48 jih je bilo ranjenih, vjetih pa 57, med njimi en častnik. Včeraj ob 9. uri dopoldne so Lahi zasedli mesto Rhodos. Turke so Lahi zagnali na ravnino pri Sandrulliju. Turška posadka je bila končno prisiljena, da se je udala (?).

Laška blokada v Egejskem morju.

»Italia« poroča, da je laška vlada sklenila blokirati vsa turška mesta v Egejskem morju in da je o nameravani blokadi že velevali obvestila. Blokada nameravajo Lahi izvesti tako, da bo začetkom meseca junija popolnoma izvedena. Potrjeno seveda poročilo »Italia« še ni. Poučeni politični krogi sodijo, da je laško vojni brodovje pre-slabo, da bi moglo izvesti blokada v tako velikem obsegu.

Laški neuspeh pri Homsu.

Turško vojno ministrstvo poroča, da so Lahi pri Homsu napadli Arabce in Turke, a da so bili odbiti. Lahi so izgubili nad 40 mrtvih. Turki in Arabci so imeli 3 mrtve in 3 ranjence.

OBČINSKE VOLITVE NA FRAN-COSKEM.

V soboto so se pričele po vsem Francoskem občinske volitve. Doslej je bilo vse mirno, le v Courzonu je bil ubit neki delavec. Ministrstvo za notranje zadeve je razglasilo izid volitev iz 81 mest. V enem so dobili socialisti večino, v 34 mestih radikali in soc. radikali, v 17 mestih republikanci, v dveh progresisti in v osmih konservativci. V 19 mestih so potrebne ožje volitve. Radikali so pridobili 2 mandata, konservativci enega.

BOJ ZA ŽENSKO VOLILNO PRAVICO V NEW YORKU.

V New Yorku so priredile dne 5. t. m. ženske veliko demonstracijo, ki se jo je udeležilo do 10.000 oseb. V izpre-vodu je korakalo 26 godb. Zastopane so bile tudi druge narodnosti, med njimi celo Kitajke. Izprevod je otvorilo 100 žensk na konjih.

Dnevne novice.

+ **Pametna beseda.** Graška »Tagespost« je zapisala v svoji zadnji nedeljski številki par pametnih besedi, ki kažejo, da je začelo tudi v glavah nemško-nacionalne zveze prodirati prepričanje, da je zapostavljanje Jugoslovancev nevaren eksperiment za državo in brutalno tlačenje Slovencev in njihovih narodnih pravic stvar, s katero je treba absolutno pomesti. »Tagespost« piše: »Oficielni svet je naenkrat opazil, da je poleg češko-nemškega spora tu jugoslovansko vprašanje, ki je celo važnejše kakor vprašanje o nočnem čuvaju v Leitomišlu, ki je dosedaj politični svet obvladalo. Stvar je prišla tudi v zgodovinsko razpravo v delegacijah, in s tem so dobili jugoslovanski narodi vzrok, da svojo skupnost pri vsaki priložnosti povdarjajo. Most med Zagrebom, Sarajevom, Ljubljano in Zadrom je narejen, in ta obok se bo še bolj raztegnil, če jim bo vlada še več Cuva-jev ustvarila. Z blagoslovom dualizma, te spake državne oblike, smo pri kraju; treba je poizkusiti s trializmom. Ne preostane drugega kakor da se poišče ključ, ki bo ta vrata odprl. Topot je sicer vlada trializem odklonila, ampak s tem ni še čisto nič storjenega in s tem

ni še trializem izginil, niti jugoslovansko vprašanje rešeno.« Upamo, da bodo nemške stranke ostale dosledne in da se ne bode zgodilo, da bi se pri sestavi avstrijskih vlad Jugoslavlani pehali v kote kot inferioren element, ki nima za razvoj monarhije nobenega pomena. In če ne bi naša delegacija na Dunaju ničesar drugega ne dosegla, kakor to, da je avstrijski vladi oči odprla in kratkovidnost takozvanih velikih parlamentarnih strank premagala, se sme ta uspeh šteti med največje, kar so jih kdaj Jugoslavlani za časa ustave dosegli. Avstrijska vlada je uvidela, da je bil eden izmed največjih pogreškov ta, da se razvija jugoslovansko vprašanje preko nje, ker je smatrala za nepotrebno, priklopiti k svoji vladi zastopnika dežel, ki so za Avstrijo najbolj važne. Led je predrt!

+ **Nemci obsodili germanizacijo.** Ena izmed največjih grdobij in vse ob-sodbe vredna je metoda, po kateri iz-kušajo nemški fanatiki naš narod ger-manizirati. Na popolnoma slovenski zemlji, kjer se je čula od pamtiveka slovenska govorica in kjer je slovenski kmet svojo zemljo obdeloval, ti usta-navljajo za par priseljenskih družin nemške šole in bojna društva, ki naš narod trapijo, provzročajo narodne boje in požirajo milijone in milijone denarja, ki bi se lahko obrnil veliko boljše in koristnejše v socialne in gospodarske namene. To, kar se sedaj v Avstriji godi, je prava blažnost. Najboljše sile se gube v teh narodnih preklarijah, in ogromna premoženja se mečejo samo za nakup par tisočev slovenskih otrok! Stvar je prišla že tako daleč da je vsled tega državnih voz običal in kar je še huje, da je izginilo prepričanje, da je tako ravnanje krivica in zloba, ki jo je treba zatreti. Zato smo z zadošče-njem brali v nedeljski »Tagespost«, da je treba s to brutalnostjo prenehati. List pravi, da se danes o germanizaciji nekoliko bolj previdno sodi in izvaja: »Danes je vse drugače; danes staviš lahko predlog, naj se namesto nemških šol v slovenskem ozemlju postavijo slovenske na nemški zemlji, da se naši otroci nauče deželnih jezikov in ne samo tujih. In moža, ki je ta predlog tudi stavil, niso kamenjali in še danes hodi svoboden po zemlji. In tako se osmelimo tudi proti sedaj vladajočemu javnemu mnenju staviti predlog: Na-rodno vprašanje naj se reši potom na-rodnostne avtonomije, ki se prilagodi težnjam vsakega naroda in mu pri-pušča svobodno udeleževanje svojih narodnih pravic.« Samo bati se je, da so v nemško-nacionalni zvezi taki ljudje bele vrane.

+ **Katoliško tiskovno društvo v Splitski se v najkrajšem času ustanovi.** Centralni odbor duhovniškega društva je vse potrebno pripravil, da društvo po ustanovitvi prevzame v svojo last Leonovo tiskarno in Semenško knji-garno. Deleži po 50 K so že v velikem delu podpisani; pristopili so že vsi dal-matinski škofi.

+ **Bilanca Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev ali sedem suhih let.** Upravni odbor Zaveze je imel dne 4. aprila 1912 svojo sejo, katere poročilo objavlja zadnji »Učit. Tovariš«. Najbolj zanimivo je poročilo o Zavezinih listih. »Zvonček«, pravi L. Jelenc, bi »izhajal«, če bi ne bilo treba nabavljati zanj preveč klistjev. Dolg »Učit. Tova-riša«, je dodal J. Pretnar, se manjša in general E. Gangl je ukazal, da mora od sedaj naprej imeti vsak član Zave-ze »Učiteljskega Tovariša«, prav tako, kakor mora imeti vsak vojak bajonet. In končno je povedal Franc Luznar, da ima »Popotnik« 681 K 62 v primanj-kljaja; nato se je vnela daljša debata o plačujočih in neplačujočih naročnikih. »Učiteljska Tiskarna« je pa vpričo teh žalostnih bilanc naročila rotacijski stroj, ki se ravnokar postavlja, in fi-nančni ženiji tega zavoda so sklenili, da bo tiskal z naprejši stroj samo ban-kovce, edino podjetje, o katerem imajo upanje, da se bo splašalo.

+ **»Prava Crvena Hrvatska«** (Du-brovnik) z dne 4. t. m. je zopet posve-tila uvodnik akciji za hrvaška prava v avstrijskem državnem zboru ter svari tiste, ki skušajo opljuvati hrvaško-slovenski klub radi njegove tozadovne taktike. List konstatira, da so Slovenci dalmatinskim poslancem kluba dali popolno svobodo za uporabo ostrejših sredstev v slučaju, da bi to bilo potreb-no, a za sedaj pa odklonili obstrukcijo, vsak rodoljuben človek priznati, da je bila ta odločba dobro premišljena, raz-borita in uspešna. Bilo bi nezmiselno od dunajskega ministrstva zahtevati odpravo komisarijata na Hrvaškem; ko se je od njega doseglo tako svečano in odločno izjavo o sporu, pomenja to za naše tak uspeh, kakršnega se nikdar ne pomnijo, in to ne samo pri ministr-stvu, marveč pri vseh skupinah parla-menta. Sedaj onemogočiti delovanje

parlamenta in metati polena ministrstvu, se nam pač ne zdi koristno in uspešno, ker bi se s tem lahko izzvala kriza tudi v tej državni polovici in bi potem komisariat trajal še dalje, nego so nameravali Mažari. Nekaj drugega bi se bilo, ako bi minister ne bil dal nobenega ali nezadovoljiv odgovor; narodnjaki so pa sami priznali, da je bil ministrov odgovor odločen in dokaj jasen. Obstrukcija torej nikakor ni na mestu; nasprotno, nam se zdi, da bi bilo treba ravno to priliko porabiti za čim brzo rešitev brambne reforme, da se tako Mažare spravi v škripec, ne pa jim daje prilika, da se morda v tem pred nami izkažejo in se tako še bolj okrepe in uveljavijo. Smešna pa postaja stvar, da naj se na Dunaju obstruira, dočim se poslanci in delegati v Pešti zadovoljujejo s platoničnimi izjavami, beže, ko se jih pozove in puste dalje zborovati, kakor bi nič ne bilo. Ko so naši našli rahlo zemljo na Dunaju, jih sama pamet uči, da postopajo razborito, v sporazumu z onimi, ki so se pokazali pripravljene nastopiti za Hrvaško. Res je, da dunajske obljube nasproti Hrvatom niso vselej držale; toda ako primerjamo sedanji nastop Dunaja in Pešte, ki sta si tako različna kakor nebo in zemlja, potem smo prepričani, da nas topot Dunaj ne bo pustil na cedilu. Zato je grdo in za hrvaško narodno stvar naravnost nesrečno, da se v gotovih listih kriči o izdaji in naveljuje na Slovence. List svari liberalne narodnjake pred takimi napadi in skrajnostmi.

— **Volitve občinskega starešinstva v Krškem.** Krško, dne 6. maja 1912. Volitev starešinstva za občino Krško se je izvršila danes v najlepšem redu. Županom je bil enoglasno izvoljen, kakor smo že brzojavno poročali, dr. Janko Hočevar. Tudi izvolitev svetovalcev je bila enoglasna. Prvi podžupan je Ivan Pfeifer, c. kr. poštar v Leskovcu, drugi podžupan pa Alojzij Debevec, posestnik iz Velikega Trna. Ostali občinski svetovalci so sledeči: Ivan Golob, krojaški mojster v Krškem; Fran Gunčar, posestnik na Čretežu; Ivan Kerin, posestnik v Dolenju; Martin Avguštin, posestnik na Goleku; Andrej Pirc, posestnik v Ravneh; Jožef Pirc, gostilničar na Pijavškem; Ivan Cerovšek, posestnik v Velikem Trnu; Alojzij Vizlar, posestnik v Veliki vasi. Krški naprednjaki so sicer napovedovali, da bodo te volitve zelo burne in da bo treba več ožjih volitev za župana, pa tudi za svetovalce. Strah je bil seveda prazen; pristaši S. L. S. poznajo disciplino! Kar enkrat sklenejo, to tudi drže, vse »rovanke in spletkarije« ne pomagajo nič. Pri volitvi je bil navzoč okrajni glavar dr. Mathias. Z lepimi besedami je pozdravil novega krškega župana in novi odbor ter obljubil svojo pomoč in svojo naklonjenost. Novoizvoljenemu županu in odbornikom kličemo: Na mnoga leta v blagor in procvit lepe krške občine!

— **Novice iz Polhovega Gradca.** Med tem, ko so ljudje prej prav malo mrli, jih je pretekli teden kar šest pobralo. Na Potoku sta umrla dva sosednja gospodarja: Jakob Zalaznik, podomače Kmet, in Janez Peklaj, podomače Plahetj. Enega so pokopali v petek, drugega v nedeljo. — Med mladino razsaja davica in je že precej otrok pomrlo. — Na sv. Florijana dan zvečer se je vnel v Letniku pri Spodnjem Velikvrhu lep vezan kozolec in pogorel do tal z vsem, kar je bilo v njem. Prizadeti ima veliko škodo, posebno, ker ni bil zavarovan, kakor pri nas mnogih drugih ne. Pri čimdalje bolj pogostnih požarih naj ljudje zavarovanje nikar ne odlašajo. Zavarujejo naj se pri domači »Vzajemnici«, ki je znana po svojem nizkem vplačevanju in vestnem izplačevanju v slučaju nesreče.

— **Vlomi v postojnskem okrajnem glavarstvu.** Orožnikom se je posrečilo 2. t. m. pri Jelineku prijeti enega vlomilcev Antona Zormana iz Hruševja, drugemu vlomilcu se je posrečilo pobegniti, dasi so orožniki za njim streljali. Zorman je skoro gotovo član večje mednarodne vlomilske družbe.

— **105leten starček na cesti.** Te dni je po daljši bolezni brez spremstva zapustil zagrebško bolnišnico 105letni Marko Michel; toda vsled slabosti je na ulici kmalo onemogel in se zgrudil. Ranjenega in nezvestnega so z rešilnim vozom preneli nazaj v bolnišnico.

— **Strelna razdejala zvonik.** Iz Trebelnega. V nedeljo ob pol 4. uri popoldne je začelo deževati in treskati. Strela je udarila tudi ob starodavno cerkev sv. Petra v Gornjem Mokronogu (tik okrajne ceste, pri kateri je znamenit karner iz romanske dobe). Treščilo je v zvonik. Streha zvonikova je ostala nepoškodovana, a zidovje je pa tako razruvano, da se vtegne cel zvonik podreti. Strela je vrgla veliko kamenja

iz zvonikovega zidovja, ki je deloma razbilo opeko, deloma pa zletelo na cesto, ki je 20 metrov od zvonika oddaljena. V cerkvi je strela razbila vrata, poškodovala tlak in se v bližini velikega oltarja izgubila pod zidom v zemljo. Okna v cerkvi so od puha skoraj vsa potrta. Nekako ob tistem času je strela 150 metrov višje v hribu preklala in razcefrala hrast. Cerkev je bila zavarovana pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

— **V spomin pokojnega Josipa viteza Gorupa** so darovali njegovi sorodniki-dediči svoto 60.500 K v razne narodne in dobrodelne namene, in to za slovenska in hrvaška društva, kakor za siromake na Reki. Izmed slovenskih društev in darov v dobrodelne namene navajamo naslednje: siromaki mesta Ljubljane 3000 K, siromaki občine Slavina 2000 K, »Slov. Straža« v Ljubljani 1000 K, Zveza Orlov v Ljubljani 1000 K, Sokol I. v Ljubljani 1000 K, Družba sv. Cirila in Metoda 5000 K, Mladika 2000 K, Radogoj 1000 K, dijaško društvo »Domovina« 1000 K, siromaki občine Št. Peter na Krasu 1000 K, siromaki občine Zagorje pri St. Petru na Krasu 1000 K, siromaki občine Vrhnika 1000 K, siromaki občine Postojna 1000 K, Gasilno društvo v Slavini 500 kron, Bralno in izobraževalno društvo v Slavini 50 K, »Glasbena Matica« v Ljubljani 500 K, Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani 500 K, siromaki občine Železniki 300 K, slovenska trgovska šola v Trstu 5000 K, Sokol v Trstu 1000 K, Sokol v Gorici 1000 K, Slovensko šolsko društvo v Gorici 1000 K, Delavsko podporno društvo v Trstu 1000 K, Dramatično društvo v Trstu 500 K, Slovenska čitalnica v Trstu 500 kron, Dijaška kuhinja na Celju 500 K, siromaki občine Kriva vrba 500 K.

— **Zgodnje rojenje čebel.** Jan. Eržen, trgovec v Cerkljah pri Kranju, je dobil prvi roj v ponedeljek, dne 6. maja, pa ne v sobi, ampak na prostem.

— **Razpisani srednješolski mest.** Na I. državni gimnaziji v Ljubljani je razpisano mesto za klasično filologijo s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Iz nemščine (stranski predmet) izprašani prosilci imajo prednost. Zadnji vložni dan je 20. majnik. — Na moškem učiteljsišču v Ljubljani je razpisano mesto za nemščino (glavni predmet) v zvezi s pedagogiko ali pa zgodovino oziroma zemljepisom (stranski predmet) s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Prošnje je vložiti do 25. majnika.

— **Krojaški štrajk v Zagrebu** še vedno traja. Te dni so se pogajanja z nova razbila. Obrtna oblast namerava v kratkem zopet posredovati za sporazum.

— **Posledice pretepa.** 48letnega Janeza Stare iz Predoselj je 4. t. m. vrgel na tla posestnik Mihael Senk, tudi iz Predoselj. Stare si je znatno poškodo-

val desno nogo v ledju ter se mora zdraviti v deželni bolnišnici.

— **Bivši praporščak — vlomilec.** Pred dunajskim porotnim sodiščem se vrši te dni razprava proti 25letnemu bivšemu praporščaku, sinu ugledne družine, Gottfriedu Brunnerju, ki je zagrešil vse polno vlomov v trafike. Brunnerja so aretirali lansko leto dne 17. oktobra, ko je hotel vlomiti v neko tobačno prodajalno. Našli so pri njem razno vlomilno orodje. Stanoval je skupaj z razvpitim vlomilcem Janezom Kainzem, ki je bil že neštevilnokrat kaznovan. Brunner je bil sprva praporščak v nekem kavalerijskem polku, pozneje je bil prestavljen k nekemu pešpolku, a je moral zaradi neke tatvine in dolgov kvitirati. Brunner je v preiskavi priznal, da se je udeležil 18 vlomov. V večini slučajev je izvršil tatvine s Kainzem, nekolikokrat pa tudi z drugimi pomagači, ki so soobtoženi.

— **Izžrebanje srečke.** Dunaj, 6. maja. Pri današnjem žrebanju 30dstotnih zemskih kreditnih srečk II. emisije iz leta 1889. je zadela glavni dobiček 60.000 K srečka ser. št. 7593 št. 5, dobiček po 4000 K pa srečka ser. št. 6960 št. 37. Srečki ser. št. 5551 št. 10 in ser. 6376 št. 21 sta zadeli 2000 K.

Primorske vesti.

p »Karpattia« v Trstu. Dne 6. t. m. ob 7. zjutraj je prijadrala »Karpattia«, last Cunard družbe, v Trst. Parnik je odjadel 11. aprila ob 1. ponoči iz New-Yorka v Neapelj, Reko in Trst. Po ponoči 14. aprila je ladja dobila Markoni-jevo brzojavko, da potrebuje »Titanic« pomoči. Kapitan Rostrom je jadril takoj z vso brzino na pomoč. Pripravili so takoj odeje, obveze, kavo in konjak, da okrepcajo ponesrečence. Ko je bila ladja še eno uro oddaljena od »Titanica«, so že zapazili ledene gore. »Karpattia« je izpuščala rakete, da jo ponesrečenci opazijo. Končno so opazili prvo zeleno luč in prvo rešilno ladjo, v kateri so se nahajale večinoma ženske in otroci, vsi premrzni. »Karpattia« je zbrela 12 čolnov s 700 rešenci. Čolni so bili le napolnjeni. »Karpattia« se je nato peljala nazaj v New-York. Častniki »Karpattije« sodijo, da je morala biti luknja »Titanica« kakih 100 metrov široka in da bi bil moral kapitan vse storiti, da reši kolikor mogoče veliko potnikov, ker je znal, da je nesreča neizogibljiva. Ko se je ladja začela potapljati, so eksplodirali kotli. Dva čolna sta se ob tej priliki potopila. Neki star mornar se je rešil tako, da se je prijel nekega stola, se ga držal in tako plavalje prišel v neki čoln. Častniki »Karpattije« sodijo, da pravzaprav nesreče same ni nihče zakrivil.

p **Vojaški begunci.** Iz Krmine je pobegnil čez mejo Emil Klement, vojak 20. lovskega bataljona. Pobegnil je sedaj že tretjič. — Pobegnil je iz Celovca

od 4. domobranskega polka vojak Josip Kunc, seveda tudi v Italijo.

p **Odprtje Dardanel v avstrijski »Lloyd«.** Generalna direkcija avstrijskega »Lloyda« javlja: »Z ozirom na to, do bodo odprli Dardanele najbrž šele v četrtek in treba počakati odhoda vseh v Carigradu vsidranih parnikov, je odredil avstrijski »Lloyd«, da vzdrži svoje sredozemske pomorske linije. Parnik »Palacky« pluje od Pireusa po voznem redu črez Patras, Korfu in Brindisi v Trst. Parnik »Carniola« se vrne 4. maja v grško-orientalski liniji v Trst. Parnik »Gastein«, ki je odplul dne 19. aprila, se ne vrne v Trst, temveč nadaljuje svojo pot do Odese.«

p **Samoumor enoletnega prostovoljca.** »Zarja« poroča, da je v Gorici enoletni prostovoljec Valentin Zbulec izvršil samoumor.

p **Morilec očeta.** Iz Rovinja poročajo, da je posestnikov sin Ivan Božič napadel s svojim bratrancom Antonom iz zasede svojega očeta. Oddala sta na moža več strelav in ga težko ranila. Izvršila sta napad zato, da bi prišel Božič ml. do dedščine po očetu. Očeta so smrtno ranjenega odpeljali v bolnišnico, oba napadalca so pa aretirali.

p **Požar v cirkusu.** Dne 5. t. m. se je vnel en šotor cirkusa Kludsky ob cesti Madonnina v Trstu. Šotor je pogorel. Ogenj je nastal najbrž vsled gorečega ostanka smotke, ki jo je kdo vrgel v slamo. Na mestu in v sosesčini je nastala velika panika, posebno zaradi tuljenja divjih zveri, ki jih ima cirkus. Bali so se, da bi se ne užgale kletke in da pobegnejo divje zveri. Škoda je za lastnika precej občutna.

p **Uboj v Trstu.** Iz Trsta, 6. maja: Danes dopoldne je težak v luki Jožet Sturm zabodel delavca Misleja v hrbet. Prepeljali so ranjenca v bolnišnico; poškodba je smrtnonevarna. Sturm je pobegnil. Misleja, ki je Hrvat, je napadel iz maščevanja, ker je pred kratkim njegovega brata udaril po glavi, vsled česar je zblaznel in se v blaznosti skopil.

p **Stavka tramvajskih uslužbencev v Pulju.** Pulj, 4. maja: Kakor smo že poročali, so odpuščeni vsi sprevodniki in zavirači radi tega, ker so proti volji družbe praznovali 1. majnik. Družba je najela že novo osobe in se je promet danes deloma zopet začel ter utegne biti v nekoliko dneh zopet normalen. Odpuščeno osobe se je menda preveč zanašalo na voditelje soc. demokracije, bržkone niti ne pride do generalne stavke.

p **Generalni štrajk v Pulju.** Ker se ravnateljstvo puljskega tramvaja brez-pogojno drži svojega sklepa, s katerim je vse uslužbence odpustilo, ker so ti 1. maja svojevolično izostali od dela, dela sedaj vodstvo tukajšnje socialne demokracije za generalni štrajk. Kar se tiče obnašanja ravnateljstva napram osobi ali narobe, je stvar precej zamotana, vendar pa se te homatije pri tukajšnjem tramvajskem osobi pre-pogostokrat ponavljajo. Socialna demokracija hoče iz tega spora seveda zopet kovati zase politični kapital za predstoječo deželnozborsko volitev, ker misli, da bodo radi laško-liberalnega poloma letos zanjo ugodnejša tla.

Štajerske novice.

š **Konkurzni izpit.** Dne 2. majnika t. l. so dovršili v Mariboru z dobrim uspehom župnijski izpit gg. kaplani: Ivan Bosina, Ivan Jelšnik, Ivan Lah, Franc Letonja in Anton Pučnik. Poslali so »Slomškov dar« »Slov. Straži« v Ljubljano ter podporo »Dijaški kuhinji« v Mariboru.

š **Z letalnim strojem iz Gradca v Dunajsko Novo mesto.** Nadporočnik Rittner, ki je preletel Semernik in napravil z letalnim strojem polet iz Dunajskega Novega mesta v Gradec, je danes zjutraj poizkušal s svojim letalnim strojem se vrniti v Dunajsko Novo mesto. Rittner se je dvignil kljub oblačnemu vremenu ob 6. uri 12 minut ter se je v krogih dvignil na višino 1200 metrov. Ob tri četrt na 7. uro se je stroj obrnil proti severu, ker je z Ogrskega grozilo slabo vreme, ter je letel nad mestom. V smeri proti Brucku so ga opazovali 45 kilometrov daleč. Ob tri četrt na 8. uro se je nadporočnik Rittner vrnil v Gradec ter je priletel s svojim letalnim strojem na nek travnik v Gostingu. Rittner je izjavil, da vsled oblačnega vremena na Gornjem Štajerskem ni mogel nadaljevati poleta preko Semernika ter se je moral vrniti.

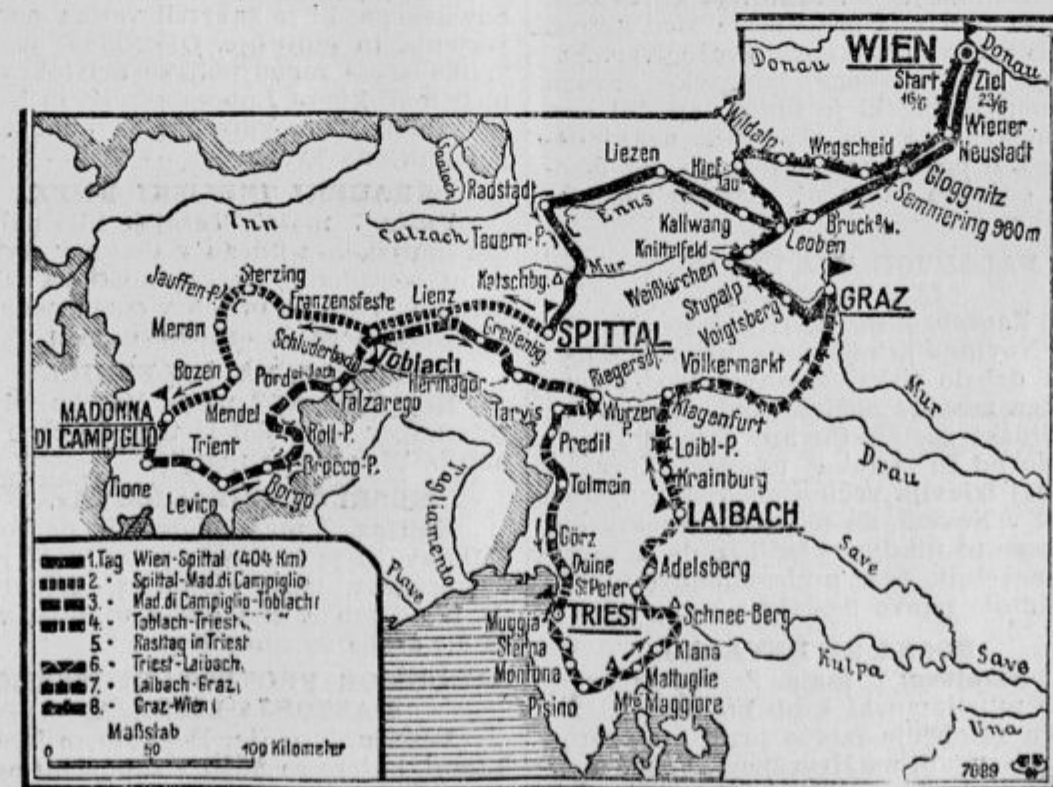
Koroške novice.

k **Prazniki na Koroškem.** Krški knezoškof dr. Baltazar Kaltner je izdal odlok, po katerem se ohranijo dosedanja prazniki. Samo praznik sv. Janeza Krstnika se spoji z nedeljo pred praznikom sv. Petra in Pavla. Istotako so od-

Avtomobilna alpska vožnja leta 1912.

Od 16. do 23. junija se zopet vrši od avstrijskega avtomobilnega kluba prirejena alpska vožnja. Vožnja bo dolga v sedmih etapah 2400 kilometrov. Pričela se bo na Dunaju, odkoder bo šla preko Spittala, Madonna di Campiglio, Toblach, Trst, Ljubljano, Gradec in nazaj na Dunaj, kjer se bo tura končala 23. junija. Na tej vožnji, ki bo vodila skozi slikovite alpske pokrajine, bo treba premagati veliko število težavnih gorskih prelazov, ki zahtevajo od vozača mnogo spretnosti, od voza pa trpežnosti, to pa tembolj, ker se med

določenimi počivališči ne sme ustaviti avtomobila, ako se noče dobiti slabe klasifikacije. Največja nagrada za zmagovalca na tej alpski vožnji je razpisana v znesku 10.000 K, ki jih je daroval c. in kr. avstrijski avtomobilni klub za onega tekmovalca, ki se udeleži avstrijskih alpskih voženj l. 1912, 1913 in 1914 ter doseže najboljši uspeh, to se pravi, najmanjše število kazenskih točk. Nadalje je določena tudi nagrada od avstrijskega avtomobilnega kluba v znesku 5000 K, kakor tudi še več drugih manjših in večjih nagrad. Iz naše slike je razvidna natančna proga interesantne avtomobilne vožnje.

ALPSKA MEDNARODNA AVTOMOBILNA VOŽNJA

od 10. do 23. junija 1912.

redili sekavski, solnograški in briksen-
ški škof.

k Delavci pred brzovlakom. Nesre-
či je ušlo 3. t. m. ob deseti uri dopol-
dne več železniških delavcev, ki so se
peljali z navadnim železniškim vozič-
kom iz Riharja vasi v Velikovec. Pred
svojim odhodom iz Riharja vasi se
službujočemu železniškemu uradniku
niso javili, kar bi morali storiti. Na
sredi pota pa so začeli naenkrat na
nekem ovinku brzovlak, ki od 1. t. m.
vzdržuje zvezo z Vrbskim jezerom.
Imeli so še čas, da so poskakali z vo-
zička, nekaj sekund pozneje je vlak že
razbil voziček, pri čemur pa se je lo-
komotiva sama tako poškodovala, da
so jo morali na prihodnji postaji izme-
njati.

Ljubljanske novice.

**Ij Brat pokojnega knezoškofa Po-
gačarja umrl.** Včeraj je umrl v Ljub-
ljani v 86. letu svoje starosti zadnji
najmlajši brat pokojnega knezoškofa
Krizostoma Pogačarja, c. kr. vojaški
oskrbnik v pokoju in posestnik v Ljub-
ljani. Rojen v Vrbi na Gorenjskem je
dovršil gimnazijske študije v Ljubljani
in služil potem dolgo vrsto let v av-
strijski armadi v Dalmaciji, v Veroni,
ki je bila tedaj še avstrijska, v Dunaj-
skem Novem Mestu in v Ljubljani;
udeležil se je tudi vojne leta 1866. na
Češkem. V Ljubljani je sodeloval mno-
go let v Vincencijevi družbi, bil je član
Marijanske kongregacije gospodov in
med ustanovniki in mnogo let tudi rav-
natelj Vzajemnega podpornega dru-
štva. Za njim žalujeta sinova, Al. Po-
gačar, c. in kr. generalkonzul v Odesi,
K. Pogačar, c. kr. finančni svetnik, zet
dr. Fran. Detela, vladni svetnik v
Ljubljani, s svojimi družinami, drugi
sorodniki, in vsi, ki so poznali blagega
pokojnika. Čast njegovemu spominu in
mir njegovi duši!

Ij Konferenca katehetov bo v sredo,
dne 8. maja, ob petih popoldne. Pre-
daval bo katehet P. Regalat Čebulj o
pripravi malih za prvo sveto obhajilo.
Lokal: Posvetovalnica Katol. tiskovne-
ga društva.

Ij »Vzajemno podporno društvo« je
povodom smrti svojega prvega veleza-
služnega predsednika, g. Simona Po-
gačar, namesto venca darovala
100 K Vincencijevi družbi za Marijani-
šče, kjer se bo 8. t. m. ob tričetrt na
sedmo uro brala sveta maša za pokoj-
njegove duše.

**Ij Tečaj za knjigovodstvo in kores-
pondenco v Ljubljani.** Da se določi čas
prireditve ter vsem ustrežajoča razdeli-
tev učnih ur, vršil se bo v četrtek, dne
9. t. m. točno ob četrt na osem zvečer
sestane v prostorih »Zavoda za pospe-
ševanje obrti na Kranjskem«. Dunaj-
ska cesta št. 22, ki naj se ga udeležijo
vsi, ki se zanimajo za tečaj in ga žele
obiskovati. Dala se bodo ob tej priliki
tudi vsa druga pojasnila glede tečaja.

**Ij Za priklopitev Spodnje Šiške k
Ljubljani** je govoril v nedeljo na libe-
ralnem shodu v Spodnji Šiški ljubljans-
ki župan dr. Ivan Tavčar. Dejal je:
»Ne vem, če želite priti pod Ljub-
ljano, končno pa je morda vendar mo-
žna, da najdemo kak sporazum in da
Šiška ne ostane samo predtrdnjava
Ljubljane. Danes plačujete 30 % občin-
skih doklad, v Ljubljani bi jih plače-
vali danes 35 %, za to pa bi smeli za-
htevati mestni vodovod, razsvetljavo
ulic in kanalizacijo. (Klic: In policijo!)
Policijo dobite že sedaj. Mislim, da bi
ugodnosti, ki jih dobite s priklopljivjo
k Ljubljani, ne bile ravno največja ne-
sreča za Šiško.« — Morda bi bilo prav,
da bi naš deželni odbor ta dr. Tavčar-
jev predlog izvršil v obliki primerne
predloge. (Glej občinski red za deželno
stolno mesto Ljubljana, § 1. a.)

Ij Štacijsko poveljstvo v Ljubljani
je zopet prevzel podmaršal ekselencja
Kusmanek.

Ij Dela za regulacijo Ljubljaničice se
bodo v najkrajšem času pričela. Na
obeh bregih ob frančiškanskega mostu
do Brega bodo ob regulaciji zgradili 8
metrov visoka kaia.

Ij Na napačno adresi. Ribnikarjev
»Dan« pravi, da se iz gostilne pri faj-
moštru, »kjer se shajajo klerikalni ve-
ljaki«, kakor prijazno pripominja, čuje
petje, ki nima nič človeškega na sebi.
Mi smo se informirali in izvedeli, da je
v nedeljo zvečer in ponoči bila ondi res
produkcija, ki je pa nismo vprizorili
»klerikalci«, ampak nadebudna na-
predna mladina. »Dan« se je torej zmo-
til. Hotel je morda škodovati gostilni,
pa bi škodoval lahko le tistim mladim
liberalnim gospodom, ki se v gostilni
obnašati ne znajo. Če bo »Dan« še en-
krat metal okolu z »klerikalnimi ve-
ljaki«, bomo povedali imena članov ti-
ste odlične družbe, ki ima v Ljubljani
gostilniške kravale na svojem dne-
nem redu. Je res že skrajni čas, da se
tako gospodo nauči manir, ker do-

stojni gostje so take družbe do grla siti,
še bolj pa gostilničarji.

Ij V Bohinjski Bistrici vohunstva
osumljene in aretirane tri Lahe so pre-
peljali na brzovlakni poziv v Ljubljano.
Govori se, da sta dva — stara nekaj čez
40 let — vender le prava vohuna, eden
pa je le po nesreči prišel z njima v do-
tiko in bil aretiran.

Ij Prijet kaznjenelec. Dne 1. aprila
je ušel iz zaporov novomeškega okraj-
nega sodišča nek Friderik Zorn ter se
potem potepal po Gorenjskem; sedaj
pa, ko je prišel v Ljubljano, ga je do-
hitela usoda. Zorn je bil obsojen zaradi
tatvine 45 K. Oddali so ga deželnemu
sodišču.

Ij Obsojena vlomilca. Pri deželnem
sodišču sta bila zaradi hudodelstva
vloma obsojena 1892. leta v Podkapcu
rojeni Gruzica Mikićekovic in leta
1888. v Farkaševacu na Hrvaškem ro-
jeni Ljudovik Spindrič, vsak na 18 me-
secev ječe, vrhutega bodeta po prestani
kazni izgnana iz vseh avstrijskih kro-
novin.

Ij Ponesrečil se je poizkus zopet
redno izdajati dnevnik »Jutro«. V Ljub-
ljani »Jutra« že tri dni nismo dobili.
Kakor čujemo, ga nihče ne pogreša.

SMRTNA KOSA.

p Umrl je včeraj v Trstu Anton
Marković, komisar c. kr. finančne
straže I. razreda v p., oče g. dr. Evgena
Markovića, c. kr. avskultanta v Gorici.

Telefonska in brzovlakna poročila.

VIHARNA SEJA DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 7. maja. Današnja seja dr-
žavnega zbora je bila jako burna. Za-
četkom seje je predložila vlada polletni
proračunski provizorij od 1. julija do
31. decembra. Predsednik je naznanil,
da bo posredoval pri notranjem mini-
stru, da se razpiše dopolnilna volitev
po poslancu Silbererju, o katerem je
smatrati za gotovo, da se je na gorah
ponesrečil. Nato so prišla na vrsto po-
ročila legitimacijskega odseka. Poseb-
no burna je postala debata pri poročilu
poslanca Stölzla o volitvi nemško-na-
cionalnega poslanca Seidla. Proti vo-
litvi so vložili ugovor soc. demokrati.
Socialni demokrat Winarsky je govoril,
da se ima Seidl le terorizmu zahva-
liti za mandat. Omenjal je, da so se pri
volitvi poslanca Lichta delile marke,
za katere se je dobilo guljaž in pivo ter
je pokazal več takih mark. Delavci-vo-
litvi so morali priti v tovarniške pisar-
ne, kjer so dobili izpolnjene glasovnice.
Govor soc. demokrata Winarskega so
spremljali nemški nacionalci z živah-
nimi medklci. Nato je govoril kršč.
soc. poslanec K e m e t t e r, ki je z ozi-
rom na zadnje ožje volitve na Dunaju
izvajal, da so soc. demokratje tisti, ki v
prvi vrsti izvršujejo terorizem, bloki-
rajo pri volitvah cele ceste in groze
branjevem z bojkotom, ako ž njimi ne
volijo. Za Kemetterjem je govoril soc.
demokrat Seitz, ki je ostro napadel re-
ferenta Stölzla ter dejal, da je vsak
osebno brezčasten, kdor sedi skupaj v
klubu z ljudmi, ki so si mandat pridobi-
bili na zgoraj opisani način. Justični
minister Hochenburger je zločinec na
ministrskem sedežu. Pri teh besedah so
nemški nacionalci pričeli klicati
»Heil Hochenburger!« Spopadi med
nemškimi nacionalci in soc. demokrati
so postajali vedno hujši. Posebno raz-
burjeni so bili nemško nacionalci Teu-
fel, Hummer, Albrecht in Glöckner, ki
so razburjeni kričali na Seitzja. Med
soc. demokrati in nemškimi nacionalci
je prišlo vsak čas do novih spopadov.
Soc. demokratje so kričali na poslanca
Hummerja: »Z vami zna govoriti le
Malik.« »Kje je pasji bič?« Med silnim
hrupom je Seitz končal svoj govor. Na-
to je k dejanskemu popravku govoril
Simon Stark, ki je tudi napadal soc.
demokrate. Ko je sledilo še nekaj de-
janskih popravkov je poročevalec Stöl-
zel odločno zavračal napade soc. de-
mokratov.

FALSIFICIRANA UDANOST IZJAVA CUVAJU.

Zagreb, 7. maja. Te dni so »Narod-
ne Novine« priobčile na uvodnem me-
stu debelo tiskano zahvalnico občins-
kega zastopa občine Novi, v kateri se
občinski zastop Cuvaju zahvaljuje za
vodovod in izreka udanost Cuvaju.
Sedaj izjavlja večina občinskih svetni-
kov v Novem, da občinski zastop kaj
takega ni nikdar sklenil in da je mest-
ni načelnik, neki umirovljeni sodnijski
uradnik, izjavo poslal na svojo pest.

BOSNA ZA HRVAŠKO.

Sarajevo, 7. maja. Zedinjeni hrva-
ško muslimanski klub bosenskega sa-
bora priobčuje izjavo proti uvedenju
komisarijata na Hrvaškem. V izjavi iz-
raža tlačenim Hrvatom simpatije Slo-
vanov in vseh kulturnih narodov ter
jih poziva naj vstrajajo.

HRVAŠKE »NARODNE NOVINE« PROTI BARČIČU.

Zagreb, 7. maja. »Narodne Novine«
se jeze nad Erazmom Barčičem, ki je
kot najstarejši zastopnik razpuščenega
hrvaškega sabora odposlal Spinciču na
Dunaj brzovlak, v kateri se vsem po-
slancem, ki so se zavzeli v avstrijski
delegaciji za tlačeno Hrvatsko, zahva-
ljuje. Uradni list izliva svoj žolč v ce-
lem uvodnem članku. Med drugim
pravi, da Barčič ni le samo grešil proti
politični dostojnosti, temveč zlasti v
tem, ker je v brzovlakki govoril o tlače-
nem narodu in tiranstvu. Hrvaški na-
rod da ni tlačen, Hrvaška je srečna, in
vidi se, kako želi narod mirnega dela
in ne hujskanja. Dalje pravi uradni
list, da se je dal Barčič bržkone pre-
govoriti k temu koraku od kakega po-
litičnega pustolovca.

VOJNA ESKADRA PRED OPATIJO.

Opatija, 7. maja. Sem je došla voj-
na eskadra, obstoječa iz ladij »Erzher-
zog Franc Ferdinand«, »Sankt Georg«,
»Zrinyi«, »Kaiserin Maria Theresia«.

ODSTRANJEVANJE MIN IZ DAR- DANEL.

Carigrad, 7. maja. Z odstranje-
vanjem min iz Dardanel so danes pri-
čeli. Upajo, da bode jutri to delo kon-
čano.

SPREVED AMERIŠKIH SUFRAGETK.

New-York, 7. maja. Spreveda ame-
riških sufragetk za žensko volivno pra-
vico se je udeležilo 10.000 oseb, gledal-
cev je bilo 100.000. Na čelu je jezdilo
1000 žensk, nekatere na sedlih za
moške. Nato so korakala razna odpo-
slanstva. 1000 mož, ki so korakali v
sprevodu, so gledalci zasramovali.

PONESREČENA JAPONSKA LADJA.

Tokio, 7. maja. Japonska ladja
»Taisei Mam« je zavozila na pesek. Voj-
ne ladje so odšle na pomoč.

POTRES.

Dunaj, 7. maja. Včeraj zvečer ob
8. uri, 5 minut, 19 sekund so tukajšnji
seismografični aparati zabeležili 2900
kilometrov oddaljen močan potres.

NADPOROČNIK NITTNER NE POLETI IZ GRADCA NAZAJ V DUNAJSKO NOVO MESTO.

(Glej »Štajerske novice«!)

Gradec, 7. maja. Letalni stroj nad-
poročnika Nittnerja, »Kondor«, razlože
in ga po železnici odpošljejo v Fische-
münd.

RAZPRAVA PROTI BIVŠEMU PRA- POROČAKU-VLOMILCU.

Dunaj, 7. maja. Razprava proti biv-
šemu praporščaku Brunnerju, sinu
bivšega kočevskega odvetnika, se da-
nes nadaljuje ob veliki udeležbi občin-
stva.

IZUM HRVATA.

Zagreb, 7. maja. Hrvat Vjekoslav
Maletić je iznašel priprave za reševanje
pri nesrečah na morju.

ČRNE KOZE V KRAKOVU.

Krakov, 7. maja. V Krakovu se ši-
rijo iz Ruje zanešene črne koze. Za-
preti so morali več šol. Vsem učencein
so cepili koze. Ker je cepiva zmanjka-
lo, so ga z Dunaja naročili.

BOJ VOJAŠKIH BEGUNCEV Z OROŽNIKI.

Berolin, 7. maja. Iz Carigrada se
poroča: V Gumušlanjah so se spopadli
vojaški begunci z orožniki, ki so jih za-
sledovali. V boju je bil ubit en orožnik,
trije so pa bili ranjeni. Orožniki so
usmrtili dva vojaška begunca, ostale
so pa aretirali.

POLJSKIM PLEMENITAŠEM PONE- VERIL POL MILIJONA.

Lvov, 7. maja. Danes popoldne je
sodišče dalo aretirati advokata dr.
Sowilkega, ki je zakrivil velika pone-
verjenja in goljufije. Oškodovalec je za
velike vsote razne poljske aristokrate,
med temi kneza Lubomirskega in kne-
za Jablonskega, katerima je poneveril
pol milijona kron.

OKRADENI INDIJSKI KNEZ.

Pariz, 7. maja. Včeraj je bilo neke-
mu indijskemu knezu v vlaku v Avig-
nonu ukradenih dragocenosti za 6000
frankov. Tatu so prijeli v osebi nekega
mednarodnega železniškega tatu.

NESREČA NA ŽELEZNICI.

New Orleans, 7. maja. Posebni vlak
veterancev je skočil iz tira. 10 oseb je
ubitih, 26 težko ranjenih.

NESREČA »TITANICOVA«.

Halifax, 7. maja. Zdravnik na ladji
»Minia«, ki je iz morja pobrala 17 po-
nesrečencev ladje »Titanic«, izjavlja,
da je od teh le ena oseba utonila, vse
ostale osebe so zmrznile.

SAMOMOR PROTESTANTOVSKEGA PASTORJA LIEBEJA.

Berolin, 7. maja. Dognalo se je, da
kamni, katere so našli v zapuščini pro-
testantovskega pastora Liebeja, ki je
izvršil samomor, niso dragocenosti,
ampak navadna zbirka mineralij.

STRAŠNE POVODNJI V SEVERNI AMERIKI.

Brez strehe 125.000 oseb.

London, 7. maja. Po poročilih
iz New Yorka je škoda, ki jo je povzro-
čila povodenj ob obrežju Mississipija,
naravnost ogromna. Nad 125.000 oseb
je brez strehe. Ljudje so bežali pred
vodo, ki je poplavljala pokrajino, na
bližnje griče. Voda je odnesla veliko
hiš. Dva meseca bo trajalo, predno se
voda umakne v bregove Mississipija.

Razne stvari.

Polmilijonski vlom. V prodajalno
zlatarja Contiga v Milanu so vlomili
neznani vlomilci in odnesli dragoceno-
sti, vredne 500.000 lir.

Umor duhovnika. V Milanu je 5. t.
m. popoldne napadel neki neznanec
duhovnika don Delavalle, ki se je spre-
hajal v galeriji Viktorja Emanuela, in
mu z velikim nožem prerezal vrat. Na-
to je potegnil iz žepa revolver in šest-
krat ustrelil na množico, pri čemur ste
bili ranjeni dve ženski in neki holand-
ski turist po imenu Bringht. Napadalec
je nato zbežal, a so ga zasledujoči po-
licisti pobili na tla in aretovali. V ječi
je napadalec na vsa vprašanja zelo ci-
nično odgovarjal. Izjavil je, da je že tri
mesece brez dela, da ima ženo in štiri
otroke in da ga veseli, ker je ubil du-
hovnika. Zdravniška preiskava je do-
gnala, da napadalec ni slaboumen.

Nesreča v zraku. Pri Mechelnu je
padel iz aeroplana aviatik Olbrecht in
se smrtno nevarno poškodoval.

Nočejo biti rešene! Iz New Yorka
poročajo: Ekstremne sufragetke v
Ameriki, ki si domišljajo, da so v vsa-
kem oziru enakovredne z moškimi, so
iznašle sedaj poseben vzrok za svoje
ogorčenje. Zelo namreč zabavljajo pro-
ti obnašanju moških na »Titanicu« za
časa katastrofe. Ti preklicani tepci so
namreč vztrajali na tem, da se morajo
rešiti najprej ženske. Ga. I. I. Brown
iz Colorada, ki je zelo navdušena sufra-
getka in je bila tudi med potniki »Tita-
nica«, bo zahtevala, kakor sama izjav-
lja, da se v strankinem programu spre-
meni absurda določba o ženski pred-
nosti. Rešilo naj bi se vedno polovico
žensk in polovico moških. Gospa Lida
Stokes Adams, znana sufragetka iz Fi-
ladelphije, pa gre še dalje in pravi, da
bodo v bodočih katastrofah ženske ra-
devolje reševale moške. Bržkone z jezi-
kom! No gospa Brown ima pa saj to
tolazbo, da je smela v rešilnem čolnu
veslati šest ur — kakor vsak moški!

Delo doma — najboljši šport. Mod-
ne dame boljših krogov v Bostonu, ki
so nedavno prišumele k neki konferen-
ci znanega profesorja Dudley-Largenta,
da bi slišale od učenjaka če le mogoče
kake poklone ženskemu športu in spo-
sobnosti žensk na tem polju, so bile
nemalo razočarane, ko je učenjak ravn-
no pri ameriških damah tako pri-
ljubljenim športnim navadam napove-
dal odločen boj. »Vse te oblike športa,«
je izjavil profesor Dudley-Largent svo-
jim elegantnim poslušalkam, »so samo
pretveza, pod katero se hoče z mnogimi
stroški in veliko izgubo časa gojiti ni-
čemurnost, koketstvo in zabavo. Ako
hočete, spoštovane dame, v resnici go-
jiti pameten higijeničen šport, ki bi
vašemu telesu omogočil in ohranil po-
polno normalno lepoto, vam morem na-
svetovati samo ta-le šport: delo doma
in gospodinjstvo. Za okrepitev mišic na
nogah in proti debelosti ni nobenega
boljšega sredstva kot pogosta hoja po
stopnicah. Za ojačenje prsi in hrbte-
nice pa je klečanje in pomivanje naj-
boljše, predvsem, ako se z obema ro-
kama dela istočasno. Da se dobi prožna
ramena, je delo z metlo najidealnejše
sredstvo, poleg tega pa tudi prenaša-
nje škafov. Peka vam preskrbi lepe
luhti in ena ura pranja vam nadomesti
en teden tennis-igre.« Glede predava-
nja profesorja Dudley-Largenta se
mnogo debatira. Večina moških je
mnenja, da je učenjak zelo pametno in
modro mislil, toda lepe ženske so bile
do dna srca ogorčene, češ, da je uče-
njak pravzaprav barbar, ki spada v
kake pragozde.

Čikago brez časopisov. Iz New-
Yorka poročajo 3. t. m., da stavka v
Čikago osebe vseh tiskarn. Vsi angle-
ški listi razun socialističnih, ne morejo
iziti. Delavska unija namreč zahteva,
da se ji prizna pravica nastavljenja de-
lavcev in določevanja plač. Lastniki
tiskarn so odklonili to zahtevo, ker bi
si v nasprotnem slučaju nakopali na
glavo nedogledne težkoče. V velikem
mestu se čuti pomanjkanje časopisja
zelo občutno.

**Kakšen mrz je na severnem te-
čaju.** Znani potnik na severni tečaj,
Cook, je tudi velik humorist. V svojem
predavanju v Berlinu je rekel sledeče:
»Mrz na severnem tečaju je tako hud

da si nismo upali vsled mraza nitri psov z rokami pogladiti. Navzoči poslušalec odvrne: »Zakaj pa ne?« Raziskovalec: »Glejte, njihovi repi so bili tako primrznili, da so se takoj zlomili, če so začeli psi z njimi migati.«

Gospodarsivo.

Tečaj za pridelovanje krme. Kmetijska šola na Grmu priredi 28. in 29. maja t. l. dvodnevni tečaj za pridelovanje krme s sledečim sporedom. V torek 28. maja. Od 2. do 4. ure popoldne: Setev detelje in trave na njivah za dvo- in večletno košnjo. Nakup potrebnega semena. Gnojenje deteljnih mešanic. Praktično razkazovanje deteljnih mešanic na šolskih njivah in v poskuševališču. V sredo 29. maja. Od 8. do 10. ure dopoldne: Naprava novih travnikov. Najbolj važne trave. Se-stava travnih zmesi. Množina potrebnega semena. Praktično razkazovanje semena in razdelitev vzorcev. Od 2. do 4. ure popoldne: Priprava zemlje in pose- setev travnikov. Poprava slabih setev. Gnojenje in zboljšanje slabih in star-rih travnikov. Praktično razkazovanje šolskih travnikov in travniških zmesi v poskuševališču. — Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem s Kranjskega plača ravnateljstvo stroške za pot, in sicer le za železnico do Novega mesta in za hrano po 2 K na dan. Kdor se želi tečaja udeležiti ali s podporo tečaja obiskati, naj se prihlasi do 20. maja pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu.

Zahvala.

Iskreno se zahvaljujemo vsem onim, ki so spremili našega ljubljene- ga

Ladita

na zadnji poti, ki so darovali vence ali izrazili nam svoje sočustvovanje ob strašni izgubi.

Ljubljana, 6. maja 1912.

1474

Rodbini Derč in Nagode.

Hiša na prodaj

z 4 sobami ter prodajalno in trgovino z vinom in tremi kletmi, zraven lep in velik zelenjadni vrt. Vse v jako dobrem stanu. Cena po dogovoru. Več pove uprava »Slovenca« pod št. 1202.

Pekovski vajenec

se sprejme takoj z dobro oskrbo in obleko. Potnina se povrne.

Dunajska pekarna Pauer, Opatija.

Išče se pridna, poštena, zanesljiva

kuharica

srednje starosti za gostilno. 1472
Vstop takoj. Plača po dogovoru. Naslov pod 1472 pri upravi lista.

Št. 13.192.

Razglas.

Po naročilu c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 18. aprila t. l., št. 8372 se opozarja prebivalstvo mesta Ljubljane, da je letos takozvano **hroščovo leto**.

Podzemeljski ogrci **rjavega hrošča** so napravili zadnja leta po nasadih, njivah, travnikih, vrtovih, gozdih in vinogradih veliko škodo, ker so izpodjedali korenine; zdaj pa objedajo hrošči mladozelenčea drevesa, rastline, trte, zlasti pa sadno drevje ter pokončavajo vse bodoče pridelke.

Zato je v živo borist ljudstva, da pokončuje rjavega hrošča z vso silo in na vse načine. Najlaže se pokončujejo hrošči v zgodnjih jutranjih in dopoldanskih urah, dokler še ni gorkega solnca in dokler sede hrošči leni po vejah in rastlinah.

Ob tem času je najuspešnejše otriesati jih v rjuhe ter jih zmetati v vreče, ki naj se na to pomešani z neugašenim apnom namočijo ali skuhamo in posuše na solncu. Na ta način pokončani hrošči so tečna piča perutnini.

Opozarja se prav posebno, da je treba hrošče pokončavati najbolj prve pomladne tedne, ko začno letati in pa ko nehajo frčati, ker je tedaj med njimi največ batic.

Deželni odbor plača stroške za neugašeno apno in njegovo vožnjo ter daje prispevke za rjuhe in vreče, ki so za nabiranje rjavih hroščev potrebni.

Račune je predložiti mestnemu magistratu do konca junija t. l., da jih odpošlje deželnemu odboru.

Ljubljansko prebivalstvo se pozivlja v lastnem interesu, da pomaga pokončavati škodljivega hrošča in da k temu poslu navaja in vzpodbuja tudi mladino.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 25. aprila 1912.

Župan:

dr. Ivan Tavčar l. r.

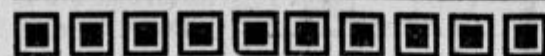
Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Cas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pada- lina v 24 urah v mm
6	9. zveč.	740,3	11,7	brezvetr.	jasno	
7	7. zjutr.	41,0	8,2	sl. jug	del. obl.	0,0
	2. pop.	40,8	17,5	sr. zah.	nevihte	
Srednja včerajsnja temp. 13,6°, norm. 12,8°.						

Odda ali prodaja se takoj lokal v Prešernovi ul.

Poizve se pri I. slovenskem
pogr. zavodu Josip Turk.

1471

Hiša

z dvema sobama, predsobo, kuhinjo in jedilno shrambo, z lepim sadnim vrtom zraven gozda blizu kolo- dvora in farne cerkve, jako ugodna za letoviščarje in druge, se prodaja v St. Vidu št. 55 pri Ljubljani. Več pove lastnik istotam.

Štiri pare utrije- nih tovornih konj

z vozovi in opravo vred se po ugodni ceni preda.

Kje, pove uprava tega lista pod št. 1440.

Proda se skoro nova, komptoarska

pisalna miza

Ogleda se pri A. Sušniku, trgovcu, Zaloška cesta 21. 1466

Naprodaj je

KOBILA

za ležo in vožnjo **VOZOV.**
in dva pol pokrita

Več se izve v Kolo-
dvorski ulici št. 6,
Ljubljana. 1467

Stanovanja

z dvemi in štirimi sobami se oddajo.
Več pove kamnosek Vodnik, Ko-
lodvorska ulica. 1465

1469

Ivan Majhen

c. kr. poštar v Črnem Vrhu

Anica Majhen roj. Brvar

poročena

Črni Vrh

Ljubljana

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani r. z. z. o. j. na-
znanja tužno vest, da je včeraj, dne 6. maja zaspal v Gospodu
njega prvi, dolgoletni, prezaslužni predsednik,
gospod

Simon Pogačar

c. in kr. vojaški oskrbnik v p.

previden s svetimi zakramenti za umirajoče v 86. letu starosti.

Pogreb predragega rajnika bo v sredo dne 8. maja ob
5. uri popoldne iz hiše žalosti Kolodvorska ulica št. 11 na
pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se daruje jutri, 8. maja 1912, zjutraj
ob tričetrt na 7. uro v kapeli v Marijanišču.

Blagi pokojnik se priporoča prijaznemu spominu in
molitvi.

V Ljubljani, 7. maja 1912.

1477

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prija-
teljem in znancem žalostno vest, da je preminul naš pre-
dragi, nepozabni, dobri oče, ozir. stari oče in tast, gospod

Simon Pogačar

c. in kr. vojaški oskrbnik v pokoju

ki ga je danes ob četrta na dve popoldne v 86. letu njegove
starosti po kratki pa mučni bolezni, večkrat previdenega s
svetimi zakramenti za umirajoče, Bog vsemogočni poklical
k Sebi.

Pogreb predragega rajnika bo v sredo dne 8. maja ob
5. uri popoldne iz hiše žalosti Kolodvorska ulica št. 11 na
pokopališče k Sv. Križu.

Od 7. maja nadalje se bo darovala mesec dni vsak
dan sv. maša zadušnica v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Predragega rajnika priporočamo v molitev in blag
spomin.

V Ljubljani, dne 6. maja 1912.

Alojzij Pogačar

c. in kr. generalni konzul

Dr. Franc Detela

c. kr. vladni svetnik

zet.

Karol Pogačar

c. kr. finančni svetnik

sinova.

Ana Pogačar, roj. Aumayr

sneha.

Angela, Marija, Anton, Nežica, Franc in Lucija Detela
Marija, Lujiza, Ana, Ludovik, Franc in Josip Pogačar
vnuki in vnukinje.

I. kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

1468

Zaprto kegljišče in prostor za balincanje.

Vljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem 6. maja
prevzela staroznano

,Perlesovo restavracijo'

Kuhinja izborna. Vina pristna. Vedno sveže pivo. Kava,
čaj in razne žgane pijače.

Gostilna je odprta vsak dan ob 5. uri zjutraj.

Sprejemajo se abonenti na hrano.

Za obilen obisk se priporoča

Ivanka Matjan

restavratorka.

1470

Separirana soba, pripravna za klubove seje.

Senčnat vrt in velik salon.

Totna postrežba. Cene zmerne.

1437

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu prijazno naznanjam, da sem prevzela

gostilno Grajzer-jevih ded.

v Pristoni ulici št. 5, kjer bodem točila najboljša dolenska in
štajerska vina in vedno sveže pivo.

Za kuhinjo bode vedno najbolje preskrbljeno.
Cene nizke. Naročila za obed in večerjo se
sprejemajo. Za mnogobrojni obisk prosim

Amalija Fitler, gostilničarka.

*Priporočamo
manufakturno
trgovino*

J. Ciuha

*Stari trg št. 1.
»POD TRANČO«.*

1929

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Vajdbelj. kosm. zobod.
čistil sred.
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Dobri so vsi poznali

Učenec

se sprejme za podobarsko in pozlatarsko obrt pri DRAGOTIN HROVATU v Domžalah. 1419

1398 ki je dovršila trgovski tečaj z dobrim
:: uspehom želi primerne službe. ::
Nastop s 15. majem. Naslov pove iz
prijaznosti uprava tega lista pod 1398.

M. TENLEP

1193

**Banka je pupilarno varen zavod,
ter jamči zanjo dežela Krauska.**